

DŮL FRANŠTÁT A OČI PRO PLÁČ

(Richard Jan Hons, leden 2023)

Rozvoj hornictví a těžby surovin byl vždy spojen s prosperitou. Řemesla vzkvétala, technický pokrok si razil cestu vpřed a lidé se měli dobře. Stačí se podívat do historie. Naše země na tom z tohoto pohledu nebyla nijak špatně. Spíš naopak. Přes nevelkou rozlohu jsme byli a stále jsme na nerostné suroviny bohatí. Pokud do toho nevhodily vidle války či jiné katastrofy, nemohli jsme si v tomto ohledu stěžovat. Zlato u nás dobývali již ve starověku Keltové. Velký rozvoj hornictví přinesl středověk. Roku 1300 vydal král Václav II. velmi pokrokový horní zákoník „*Ius regale montanorum*“ – v překladu „*Královské právo horníků*“. Tak bych mohl pokračovat téměř do konce 20. století. Nejprve jsme se museli leccos naučit od řemeslníků z Německa a Itálie, ale brzy jsme měli dost vlastních specialistů. Čechy, Morava a Slezsko měly rozhodující podíl na nerostném bohatství Rakouska-Uherska. Roku 1849 byla založena Báňská akademie v Příbrami – jedna ze dvou takových škol v mocnářství. Vyučovaly na ní osobnosti jako František Pošepný, Bohuslav Ježek nebo Bohuslav Stočes.

Zvrat a totální útlum nastal v 90. letech dvacátého století. Zavíraly se rudní doly, rozpracované projekty průzkumu a otvírek se zastavovaly. Objevili se rádoby ekologové, vrchnost jim šla na ruku a rozum si vzal dlouhodobou dovolenou. Zkušení geologové, horníci, úpravci a další odborníci opouštěli svoje profese, odcházeli do důchodu a umírali. Zůstal z nich nepatrný zbytek, který by nás při změně trendu jen těžko spasil.

Abych stav našeho hornictví osvětlil na příkladu zmíním pohnutou historii dolu Frenštát, o jejímž posledním dějství jsme se před časem bavili s kamarádem.

Ložisko Frenštát – Trojanovice představuje jedinečné ložisko se zásobami 1,6 miliardy tun kvalitního černého uhlí, které by mohlo uspokojit veškeré potřeby České republiky na dlouhé desítky let. Jen tak pro představu, o jaký objem zásob se jedná. Kdybychom z tohoto uhlí vyrobili obří černouhelnou kostku, tak by měla hranu delší než jeden kilometr!

Ložisko je tvořené několika slojemi v ostravském a karvinském souvrství (karbon) pod horninami pokryvných útvarů, jejichž mocnost kolísá mezi 900 a 1200 m. Průzkum měl několik etap a do r. 1977 bylo provedeno 65 vrtů z povrchu, na jejichž základě byl provedený výpočet zásob. Otvírka důlního pole byla započatá v r. 1984. Ložisko bylo otevřeno jámami č. 4 a 5 (903 a 1088 m).

Nadějný projekt dostal první ránu v r. 1991, kdy byl důl uveden do klidového režimu (konzervace). Přes nepřízeň osudu, tedy vrchnosti, zůstávala naděje. Ta definitivně zhasla v r. 2023, kdy byly jámy zasypány a započalo se s bouráním povrchových staveb! Důl Frenštát skončil dřív než mu bylo dovoleno nás zásobovat naším vlastním českým uhlím, jež by poskytovalo teplo našim domovům a energii průmyslovým podnikům. Raději se budeme chovat „ekologicky“ a uhlí si dovezeme z Austrálie. Nekup ho – je drahé a putuje k nám ekologicky z druhé strany zeměkoule!

Zbývají oči pro pláč!

